Lietas arhīva Nr. K69-0554-22/4
ECLI:LV:KURT:2022:1121.11261062622.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā /datums/

Kurzemes rajona tiesa, tiesnesis Madars Plepis, rakstveida procesā izskatīja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] Apsūdzētais /pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas), atrodoties alkohola ietekmē, un konkrēti:

/datums/ap plkst.11.40, atrodoties alkohola ietekmē ar minimālā alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā 1,99 promiles, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras noteiktā kārtībā nav iegūtas, vadīja transportlīdzekli HYUNDAI SANTA FE ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ /vieta/ pa /vieta/ pretēji braukšanas virzienam, virzienā no /vieta/ uz /vieta/ pusi.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Krimināllieta /pers. A/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas nosūtīta Kurzemes rajona tiesai izskatīšanai, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 427.pantam.

[2.1] Saņemot lēmumu par krimināllietas nodošanu paātrinātā procesa kārtībā, /pers. A/ norādījis, ka krimināllietas materiālus (lēmumu par krimināllietas nodošanu paātrinātā procesa kārtībā, uz tiesas sēdes izsaucamo personu saraksta kopiju, lietisko pierādījumu un dokumentu saraksta kopiju) un rakstveida informāciju par savām tiesībām un pienākumiem viņš ir saņēmis.

Ar savu parakstu /pers. A/ ir apliecinājis, ka tiesības un pienākumi pirmstiesas procesā un tiesā ir saprotami. Norādījis, ka apsūdzība ir saprotama un savu vainu izvirzītajā apsūdzībā viņš atzīst. Tāpat ar savu parakstu apliecinājis, ka aizstāvja un tulka piedalīšanās lietas iztiesāšanā nav nepieciešama, kā arī norādījis, ka nevēlas iepazīties ar tiesai nododamās krimināllietas materiāliem vai saņemt to kopijas. Piekrīt lietas izskatīšanai bez pierādījumu pārbaudes rakstveida procesā.

[2.2] Ar Kurzemes rajona tiesas 2022.gada 20.oktobra lēmumu nolemts izskatīt krimināllietu rakstveida procesā /datums/, informējot prokurori un apsūdzēto par tiesībām 10 dienu laikā pieteikt noraidījumu tiesas sastāvam, iesniegt iebildumus pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā, iesniegt viedokli par piemērojamo soda veidu un mēru un citiem ar spriedumu saistītiem jautājumiem.

Tāpat izskaidrotas pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

[3] Kurzemes rajona tiesā saņemts Dienvidkurzemes prokuratūras prokurores Diānas Šķiņķes rakstveida viedoklis. Prokurore rakstveida viedoklī norādījusi, ka viņai nav noraidījuma tiesnesim un nav iebildumu pret lietas iztiesāšanu rakstveida procesā.

Prokurore lūdz tiesu atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 262. panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt viņu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem, īslaicīgā brīvības atņemšanas izciešanas termiņā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku, kā arī drošības līdzekli – pieteikšanos noteiktā laikā policijas iestādē – saglabāt līdz tiesas spriedums stāsies likumīgā spēkā.

[4] Kurzemes rajona tiesā saņemts apsūdzētā /pers. A/ iesniegums ar lūgumu tiesai apsūdzēto nesodīt bargi, ņemt vērā faktu, ka apsūdzētais atrodas apcietinājumā, kā arī to, ka apsūdzētais savu vainu atzīst pilnībā un izdarīto ir nožēlojis.

[5] Iepazinusies ar lietas materiāliem, tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta pilnīgi ar visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā saistībā, kā arī nav pretrunu, kuras būtu nepieciešams novērst tiesas izmeklēšanā.

Ņemot vērā procesa dalībnieku viedokļus, tiesa, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo daļu, nolēma pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā neveikt. Tiesa uzskata, ka apsūdzētā vaina viņam izvirzītajā apsūdzībā ir pierādīta pilnībā, viņa darbības pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas ir kvalificētas pareizi un viņš ir sodāms.

Ņemot vērā, ka lieta tiek izskatīta neizdarot pierādījumu pārbaudi, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešajai daļai, pierādījumu analīze un to uzskaitījums nav nepieciešams.

[6] Nosakot apsūdzētajam sodu, tiesa vadās no Krimināllikuma 35. un 46.panta un ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību un viņa atbildību ietekmējošos apstākļus.

Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā paredzēts brīvības atņemšanas sods uz laiku līdz vienam gadam vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai probācijas uzraudzība, vai sabiedriskais darbs, vai naudas sods, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz laiku līdz pieciem gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu, /pers. A/ ir izdarījis mazāk smagu noziedzīgu nodarījumu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, kas apdraud sabiedrisko drošību transportlīdzekļu kustības un ekspluatācijas sfērā.

[6.1] Par /pers. A/ personību noskaidrots, ka apsūdzētajam ir pamatizglītība, neprecējies, nestrādā, agrāk sodīts Latvijas Republikā 14 (četrpadsmit) reizes, no kurām pēdējo reizi ar Vidzemes rajona tiesas /datums/spriedumu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 8 (astoņiem) mēnešiem. Sods izciests /datums/. Sodāmība nav dzēsta. Tāpat vairākkārt sodīts /valsts/.

No /datums/ apsūdzētais atrodas apcietinājumā citā krimināprocesā.

Turklāt, apsūdzētais /pers. A/ vairākkārt saukts arī pie administratīvās atbildības.

[6.2] Nosakot /pers. A/ piemērojamā soda veidu, tiesa ņem vērā apsūdzētā raksturojošās ziņas, proti, apsūdzētais uz lietas izskatīšanas dienu

iepriekš sodīts par mantiska rakstura noziedzīgiem nodarījumiem, Vidzemes rajona tiesā atrodas kriminālprocess Nr. 11170013822, kur /pers. A/ apsūdzēts pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas.

Vairākkārt iepriekš noteikti sodi gan brīvības atņemšanas veidā, gan īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā. Minētie apstākļi norāda uz to, ka iepriekš piemērotie krimināls odi apsūdzēto nav atturējuši no jaunu noziedzīgu nodarījumu atkārtotas izdarīšanas. Apsūdzētajam ir vienaldzīga attieksme pret izdarītā sekām un faktu, ka tiks piemērots kārtējais krimināls ods. Tiesa atzīst, ka krimināls odu piemērošana līdz šim nav mainījusi apsūdzētā uzvedību, viņš nav labojies un nav mainījis savu sociālo dzīvesveidu.

Apsūdzētā attieksmi pret likumu ievērošanu norāda arī fakts, ka šajā lietā sākotnēji /pers. A/ slēpis savu identitāti, tādējādi mēģinot izvairīties no atbildības par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, bez tam, atradies Valsts policijas meklēšanā. Līdz ar to, tiesa secina, ka /pers. A/ nav izpratis iepriekš piemēroto sodu jēgu un mērķi un tie nav atturējuši viņu no jaunu noziegumu izdarīšanas.

Iepriekš minētais norāda uz to, ka apsūdzētajam ir izveidojusies stabila tendence sistemātiski izdarīt arvien jaunus noziedzīgus nodarījumus. Apsūdzētais ir apdraudējis satiksmes drošību un ņemams vērā fakts, ka alkohola koncentrācija izelpā būtiski pārsniedza valstī pieļaujamo normu.

[6.3] No apsūdzētā tiesā saņemts rakstveida lūgums nesodīt viņu bargi, pamatojoties uz to, ka atrodas apcietinājumā no /datums/un savu vainu pilnībā ir atzinis un nožēlojis.

Tiesa norāda, ka šajā lietā /pers. A/ ticis aizturēts no /datums/plkst.13.10 līdz /datums/plkst.11.09.

Tiesa papildus norāda, ka atrašanās apcietinājumā nav pamats piemērot vieglāku sodu. Turklāt tiesa norāda, ka arī iepriekš citos krimināl procesos apsūdzētais ir atzinis savu vainu un nožēlojis izdarīto, taču tas nav atturējis viņu no atkārtotu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Tiesas ieskatā, ņemot vērā iepriekš norādītos personas raksturojošos datus un iepriekšējās sodāmības, sods sabiedriskā darba veidā vai naudas soda veidā nav nosakāms.

[6.4] Savukārt, ievērojot Krimināllikuma Pārejas noteikumu 25.punktā norādīto, nav nosakāms Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā paredzētais probācijas uzraudzības sods.

Tiesa atzīst, ka vienīgais veids, kā sasniegt soda mērķi, ir /pers. A/ noteikt sodu īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā.

[6.5] Krimināllikuma 46.panta ceturtā daļa noteic, ka brīvības atņemšanas sodu par mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

Tiesa norāda, ka, neskatoties uz to, ka /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums, apsūdzētais ar savām darbībām, kas turklāt veiktas alkohola reibumā, apdraudēja ceļu satiksmes drošību, satiksmes dalībnieku veselību un dzīvību.

Arī /pers. A/ iepriekš piespriestais brīvības atņemšanas sods nav licis izdarīt secinājumus par prettiesisku darbību turpmāku nepieļaujamību.

[7] Nosakot apsūdzētajam soda mēru par noziedzīgo nodarījumu, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Tiesa par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu atzīst to, ka apsūdzētais izdarīto nožēlo. Nosakot sodu, tiesa ņem vērā arī apstākli, ka apsūdzētais ir izmantojis Krimināl procesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar krimināl procesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli atzīstams, ka noziedzīgs nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Tiesa atzīst, ka nav pamata apsūdzētajam noteikt mazāku soda mēru, nekā to lūdz noteikt valsts apsūdzības uzturētājs. Nesamērīgi mīksta soda noteikšana šajā gadījumā neveicinās soda prevencijas uzdevuma izpildi, jo nenostiprinās ne vainīgās personas, ne citu personu pārliecību par nepieciešamību pildīt likumus un atturēties no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, kā tas vairākkārt norādīts arī Augstākās tiesas lēmumos (sk. *Augstākās tiesas 2014.gada 30.septembra lēmums lietā Nr. SKK-306/2014 (Nr. 11519004512); 2015.gada 21.decembra lēmums lietā Nr. SKK743/2015(Nr. 11096214814)*).

[7.1] Pie norādītajiem atbildību ietekmējošiem apstākļiem, tiesa atzīst, ka taisnīgs un atbilstošs soda mērs par Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu /pers. A/ ir īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 (diviem) mēnešiem, ievērojot apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli, kā arī attieksmi pret izdarīto, atzīstot vainu un nožēlojot to, kas izpaužas vienkāršāka procesa veida izvēlē.

Tāpat, ņemot vērā atbildību pastiprinošu apstākli, sods nosakāms virs vidējās soda mēra robežas par īslaicīgu brīvības atņemšanas sodu.

Turklāt, /pers. A/ kā obligāts piemērojams arī Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā paredzētais papildsods – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, kas nosakāms uz 4 gadiem, proti, arī virs vidējās soda mēra robežas.

[7.2] Tiesas ieskatā noteiktais sods uzskatāms par individualizētu un humānu un tieši šāds sods veicinās arī soda prevencijas uzdevuma izpildi. Šāds soda veids un mērs ir atbilstošs noziedzīgā nodarījuma raksturam, izdarīšanas apstākļiem un sabiedrības bīstamībai un sasniegs Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi.

[8] No krimināllietas materiāliem konstatējams, ka apsūdzētais /pers. A/ tika aizturēts no /datums/plkst.13.10 līdz /datums/plkst.11.09, kas atbilst 2 (divām) īslaicīgās brīvības atņemšanas dienām. Tādējādi, saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu, apsūdzētajam īslaicīgās brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks, kas atbilst divām brīvības atņemšanas dienām.

[9] Apsūdzētajam krimināl procesā piemērots drošības līdzeklis - pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē, kas atstājams spēkā, līdz spriedums stāsies spēkā.

[10] Krimināllietā procesuālie izdevumi nav konstatēti.

[11] Krimināl procesā nav mantas, kurai uzlikts arests.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Krimināl procesa likuma 499., 511., 512., 520., 523., 528.-530.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā, un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta ceturto daļu, /pers. A/ īslaicīgās brīvības atņemšanas soda izciešanas laikā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no /datums/plkst.13.10 līdz /datums/plkst.11.09, kas atbilst 2 (divām) īslaicīgās brīvības atņemšanas dienām.

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē – atstāt spēkā, līdz spriedums stāsies likumīgā spēkā.

Uzlikt /pers. A/ par pienākumu ierasties Ieslodzījuma vietu pārvaldes norādītajā laikā un vietā īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanai.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Kurzemes

rajona tiesā.

Pilns spriedums pieejams no /datums/.

Tiesnesis M. Plepis

Šis dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.